

Aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat
M.G.J. Harbers
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Per email: dbo-min@minienw.nl

Onderwerp
Advies Besluit toegankelijkheid
personenvervoer per vliegtuig en over
water

Uw brief van
3 mei 2022
Uw kenmerk
IENW/BSK-
2022/90489

Datum
14 juni 2022
Ons kenmerk
2022/0030/JG/KY/RG

Geachte minister Harbers,

Bij brief van 25 februari 2022 heeft het College voor de Rechten van de Mens op verzoek van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport advies uitgebracht over het wetsvoorstel tot implementatie van Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 over toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (de implementatiewet van de EU Toegankelijkheidsrichtlijn). Vanuit zijn rol als toezichthouder op de uitvoering van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (artikel 33, tweede lid, VN-verdrag handicap) in Nederland en zijn oordelende taak ingevolge artikel 12 van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) adviseerde het College de regering onder meer om te expliciteren welke goederen en diensten onder de reikwijdte van het wetsvoorstel vallen, om de voorgestelde wijziging van artikel 2 WGBH/CZ te schrappen en om de organisatie van het toezicht en de bijbehorende procedures nader uit te werken.

Bij brief van 3 mei 2022 heeft Waarnemend Directeur Maritieme Zaken Adriaan Zeillemaker het College gevraagd om nader te adviseren over het voorstel voor een Besluit toegankelijkheid personenvervoer per vliegtuig en over water. Het voorgelegde ontwerpbesluit beoogt de toegankelijkheidsvereisten die voortvloeien uit de EU Toegankelijkheidsrichtlijn met betrekking tot personenvervoer per vliegtuig en over water te implementeren. Na de inwerkingtreding van de implementatiewet zal het besluit berusten op een nieuw artikel 5c WGBH/CZ. Van de geboden gelegenheid maakt het College graag gebruik door aanvullend op zijn eerdere advies het volgende op te merken.

Toepassingsgebied

Anders dan de voorgelegde ontwerp-implementatiewet verduidelijkt het conceptbesluit welke goederen en diensten onder het besluit vallen, en gaat daarmee verder dan slechts te verwijzen naar de tekst van de EU Toegankelijkheidsrichtlijn (zie voorgesteld artikel 2). Dit komt tegemoet aan het advies van het College over de implementatiewet en stemt dan ook positief.

Gevolgen beroep op ‘onevenredige last’

Voorgesteld artikel 6 bevat de uitzonderingsgrond voor de gevallen waarin sprake is van een ‘fundamentele wijziging’ of een ‘onevenredige last’. Hierover staat in § 9 van de nota van toelichting geschreven: ‘Als sprake is van een onevenredige last dan hoeft de dienst niet te voldoen aan de toegankelijkheidsvoorschriften’. Deze passage kan (onbedoeld) de suggestie wekken dat dienstverleners bij een (geslaagd) beroep op onevenredige last aan geen van de toegankelijkheidscriteria behoeven te voldoen. Een geslaagd beroep op onevenredige last betekent echter niet dat dienstverleners stil mogen zitten. Zij moeten zich *zoveel mogelijk* aan de normen houden. Alleen het gedeelte dat de onevenredige last vormt, mogen zij achterwege laten. Het College adviseert dit te verduidelijken in de nota van toelichting.

Betekenis ‘fundamentele wijziging’

In overeenstemming met artikel 14 lid van de richtlijn bepaalt voorgesteld artikel 6 lid 2 van het ontwerpbesluit dat dienstverleners een beoordeling uitvoeren om te bepalen of het naleven van de toegankelijkheidsvoorschriften tot een onevenredige last of een fundamentele wijziging leidt. Het voorgestelde artikel verwijst daarbij naar bijlage VI bij de richtlijn, waarin de criteria voor de beoordeling van ‘onevenredige last’ zijn opgenomen. Anders dan voor ‘onevenredige last’ zijn in de richtlijn geen criteria opgenomen aan de hand waarvan dienstverleners kunnen beoordelen of sprake is van een ‘fundamentele wijziging’. Zulke criteria zijn evenmin opgenomen in de implementatiewet of het onderhavige ontwerpbesluit. Hierdoor kan rechtsonzekerheid ontstaan bij dienstverleners, bij wie tenslotte de primaire verantwoordelijkheid ligt om te beoordelen of de toegankelijkheidsvoorschriften resulteren in een fundamentele wijziging en/of onevenredige last. Het College adviseert om die reden te verduidelijken wanneer sprake kan zijn van een fundamentele wijziging. Dat kan bijvoorbeeld door voorbeelden op te nemen van situaties waarin sprake is van een fundamentele wijziging van de wezenlijke aard van een dienst.

Ter afsluiting

Uit de nota van toelichting blijkt dat de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) in de Wet handhaving consumentenbescherming aangewezen wordt als bevoegde autoriteit voor inbreuken op het onderhavige besluit. Daarmee kan de ILT namens de Minister van I&W overgaan tot het opleggen van een last onder dwangsom of een bestuurlijke boete in het geval van niet-naleving door een dienstverlener. Deze beoogde wijziging van de Wet handhaving consumentenbescherming was nog niet opgenomen in het wetsvoorstel dat in december 2021 is voorgelegd aan het College. Desgewenst kan het College op dit punt nog nader adviseren.

Als uw departement naar aanleiding van onze bijdrage nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met Katina Yiannakas, beleidsadviseur, via: k.yiannakas@mensenrechten.nl.

Met vriendelijke groet,

drs. Jacobine D.C. Geel
Voorzitter